

Zagreb, 30. listopada 2025.
Ur. broj: 559/25.

HRVATSKI SABOR

n/r predsjednika g. Gorana Jandrokovića

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

n/r predsjednika mr. sc. Andreja Plenkovića

PREDMET: Sindikalna inicijativa za privremenu obustavu slanja državnih službenika i namještenika na državni ispit

- nadopuna inicijative, dostavlja se;

VEZA: Naš dopis Ur. broj: 495/25. od 26. rujna 2025. godine

Poštovani,

nastavno na naš dopis od 26. rujna 2025. godine, kojim smo Vam dostavili inicijativu za ukidanje obveze polaganja državnog stručnog ispita), kao većinski reprezentativni sindikat državnih službi koji zastupa preko 15.000 članova zaposlenih u svim državnim tijelima, nadopunjujemo istu dodatnim prijedlogom:

PRIJEDLOG PRIVREMENE OBUSTAVE SLANJA NA DRŽAVNI ISPIT

SPH predlaže da se privremeno obustavi slanje **svih državnih službenika i namještenika** na državni ispit po novoj odredbi Zakona o državnim službenicima, na rok od najmanje 6 mjeseci, kako bi se moglo pronaći rješenje koje će biti na korist svima i konačno krenuti s pripremama punog merit sustava u državnoj upravi, kako je i bilo zamišljeno reformom sustava plaća i državne uprave.

RAZLOZI ZA PRIJEDLOG PRIVREMENE OBUSTAVE

1. NEUSKLAĐENOST S REFORMOM DRŽAVNE UPRAVE

Vlada Republike Hrvatske je u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) pokrenula reformu sustava zapošljavanja u državnoj službi koja se temelji na:

- Merit načelu - zapošljavanje, napredovanje i upravljanje karijerama temelji se na zaslugama, sposobnostima, znanju i vještinama kandidata
- Centraliziranom sustavu za zapošljavanje - digitalizacija i standardizacija postupka
- Kompetencijskom modelu - provjera ključnih kompetencija potrebnih za određeno radno mjesto putem IT sustava

- Objektivnom vrednovanju radnih mjesta kroz reformu sustava plaća 2024.

Obveza polaganja državnog ispita predstavlja anakronizam koji je u suprotnosti s pozitivnim reformama koje je Vlada RH već uvela. Dok je Vlada modernizirala sustav zapošljavanja uvođenjem merit načela kroz centralizirani sustav i kompetencijski model, zadržala je relikv koji poništava učinke tih reformi.

2. PROBLEMATIČNO TUMAČENJE ČLANKA 99. ST. 6. ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

Postoji ozbiljna pravna nejasnoća vezana uz oslobođenje od polaganja državnog ispita, koju pojedina tijela i naši stručnjaci za državnu službu i odvjetnički timovi različito tumače.

Članak 99. stavak 6. Zakona o državnim službenicima propisuje:

"Položen državni stručni ispit za srednju stručnu spremu smatra se položenim državnim ispitom I. razine, a položen državni stručni ispit za visoku stručnu spremu smatra se položenim državnim ispitom II. razine, ako službenik nema položen državni stručni ispit propisane razine za radno mjesto na koje je raspoređen i nije bio u obvezi polaganja državnog stručnog ispita prema ranijim propisima."

PROBLEM: Dokazivanje statusa "nije bio u obvezi polaganja"

Državna tijela traže dokaz od službenika da nisu bili u obvezi polaganja državnog stručnog ispita, iako bi sami trebali imati te informacije u svojim evidencijama i kadrovskim dokumentima.

TUMAČENJE SPH

Naše tumačenje je da u obvezi polaganja nije bio nitko, ako je zadovoljen barem jedan od sljedećih uvjeta:

- a) Radio je u razdoblju kada je obveza polaganja bila ukinuta ili suspendirana - u određenim razdobljima obveza polaganja državnog stručnog ispita nije bila na snazi ili je bila suspendirana
- b) Državno tijelo nije uputilo službenika na polaganje državnog stručnog ispita u tada propisanim rokovima - ako je tijelo propustilo uputiti službenika na polaganje u zakonskom roku, a službenik je nastavio raditi bez položenog ispita
- c) Službenik je nastavio s radom bez položenog državnog stručnog ispita određene razine ne svojom krivnjom - zbog propusta poslodavca ili nejasnih propisa

Smatramo da u tim svim slučajevima službenici nisu bili u obvezi polaganja, ili zbog odredbi zakona ili zbog odluke poslodavca da ih pravovremeno ne pošalje na polaganje.

BESMISLENOST TRENUTNE PRAKSE

Besmisleno je sada, od ljudi koji rade godinama kao državni službenici tražiti da potvrđuju taj status. Time se postavlja pitanje u kojem su statusu radili do danas. Ako su radili kao državni službenici bez ispita, zašto im je to bilo dozvoljeno, a sada se retroaktivno kažnjavaju?

3. POSLJEDICE LOŠIH POTEZA PRIJAŠNJIH ČELNIKA I KONSTANTNIH IZMJENA

Trenutna situacija je rezultat:

- Propusta prijašnjih čelnika tijela koji nisu pravovremeno slali službenike na polaganje državnog stručnog ispita,
- Propusta nadležnih službi koje nisu vodile adekvatnu evidenciju o obveznicima polaganja,
- Konstantnih izmjena propisa oko obveze i načina polaganja državnog stručnog ispita kroz različita zakonodavna razdoblja,
- Različitih tumačenja zakonskih odredbi od strane različitih državnih tijela,
- Nije pravedno da službenici sada snose posljedice ovih sistemskih propusta.

4. POTREBA ZA MORATORIJIMA I PRAVIČNIM RJEŠENJEM

Kako bi se svi ovi loši potezi prijašnjih čelnika tijela ili nadležnih službi, kao i konstantne izmjene oko obveze i načina polaganja, ovako premostili, nužno je uvesti moratorij na slanje na državni ispit dok se ne nađe pravedno i pošteno rješenje koje će:

- Zaštititi prava službenika koji rade godinama i koji nisu krivi za propuste u sustavu
- Omogućiti punu implementaciju merit sustava koji se temelji na kompetencijama, a ne na memoriranju teorijskih znanja
- Uskladiti sustav s europskim trendovima - u nizu europskih zemalja ne postoji obveza polaganja posebnog državnog stručnog ispita ili su ti sustavi značajno pojednostavljeni
- Riješiti pravnu nesigurnost oko tumačenja tko je i pod kojim uvjetima bio u obvezi polaganja

PRIJEDLOG SPH

PRIVREMENA OBUSTAVA - 6 MJESECI

SPH predlaže da se na period od najmanje 6 mjeseci privremeno obustavi:

- Slanje svih državnih službenika i namještenika na državni ispit po novoj odredbi Zakona o državnim službenicima
- Donošenje rješenja o obvezi polaganja državnog ispita
- Pokretanje postupaka prestanka službe zbog nepolaganja državnog ispita

AKTIVNOSTI ZA VRIJEME MORATORIJA

Za vrijeme moratorija potrebno je:

- Formirati radnu skupinu s predstavnicima:
 - Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
 - Sindikata državnih službi (sa SPH kao većinskim sindikatom)
 - Stručnjaka za državnu službu i upravno pravo
 - Predstavnika državnih tijela
- Izraditi analizu trenutnog stanja:

- Koliko službenika je u obvezi polaganja državnog ispita
- Koliko službenika ima nejasan pravni status
- Koji su sistemski propusti doveli do trenutne situacije
- Razviti prijedlog trajnog rješenja koje uključuje:
 - Ukidanje obveze polaganja državnog ispita
 - Potpunu implementaciju merit načela kroz već uvedeni centralizirani sustav zapošljavanja i kompetencijski model
 - Jasne prijelazne odredbe koje štite prava postojećih službenika
 - Preusmjeravanje sredstava iz troškova državnog ispita u dodatno usavršavanje i izobrazbu službenika
- Riješiti pravnu nejasnoću oko članka 99. stavka 6. Zakona o državnim službenicima:
 - Donijeti jasne smjernice za tumačenje
 - Utvrditi kome je teret dokazivanja
 - Riješiti status službenika koji rade godinama bez položenog ispita

PREDNOSTI PRIVREMENE OBUSTAVE

1. Zaštita prava službenika

- Sprječava se masovni prestanak službe po sili zakona
- Omogućava se pravičan pristup svim službenicima
- Štite se prava službenika koji godinama rade u sustavu

2. Usklađenje s reformama

- Omogućava se potpuna implementacija merit načela
- Usklađuje se s reformom sustava zapošljavanja kroz centralizirani sustav
- Dovršava se reforma sustava plaća i državne uprave

3. Pravna sigurnost

- Rješava se pravna nejasnoća oko tumačenja zakona
- Standardizira se pristup u svim državnim tijelima
- Sprječavaju se arbitrarne odluke

4. Ekonomska efikasnost

- Štede se sredstva koja se troše na državni ispit
- Sredstva se mogu preusmjeriti u kvalitetnije oblike izobrazbe
- Smanjuju se administrativni troškovi

POZICIJA SPH

Sindikat policije Hrvatske, kao većinski sindikat državnih službi, stoji na raspolaganju za:

- Sastanke na potrebnim razinama s predstavnicima Vlade RH, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije i ostalim relevantnim subjektima
- Prijedloge mogućih rješenja temeljenih na najboljem interesu državnih službenika i efikasnosti državne uprave
- Stručnu analizu pravnih i praktičnih aspekata problema
- Aktivno sudjelovanje u radnoj skupini za izradu trajnog rješenja

ZAKLJUČAK

Privremena obustava slanja državnih službenika i namještenika na državni ispit na rok od 6 mjeseci predstavlja:

- Nužnu pauzu koja omogućava pronalaženje pravičnog rješenja
- Priliku za usklađenje sustava s već pokrenutim reformama
- Zaštitu prava službenika koji ne snose odgovornost za sistemske propuste
- Korak prema punoj implementaciji merit sustava u državnoj upravi

Sindikat policije Hrvatske poziva sve relevantne subjekte da podrže ovaj prijedlog kako bi se zajedno došlo do rješenja koje će biti u interesu svih građana Republike Hrvatske, jer efikasna i profesionalna državna uprava temeljena na zaslugama i kompetencijama temelj je dobrog upravljanja.

S poštovanjem,

Predsjednik SPH
Dubravko Jagić

O tome obavijest:

- g. Damir Habijan, ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
- g. Marin Piletić, ministar rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- g. Mladen Novosel, predsjednik Saveza samostalnih sindikata Hrvatske